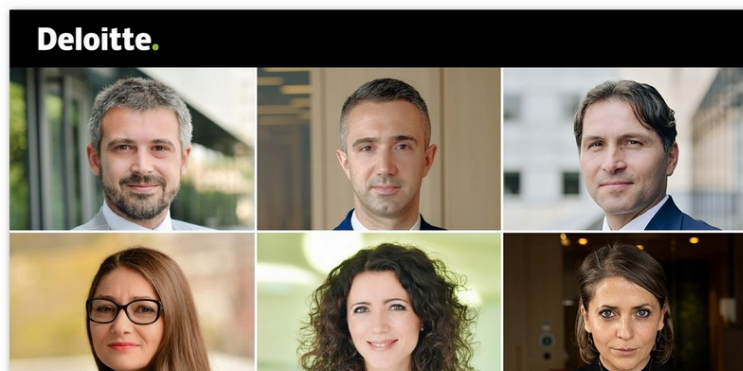

Experții Deloitte: presiunile inflaționiste, incertitudinile geopolitice și noile obligații de conformare fiscală determina companiile din România să acorde o atenție sporită gestionării costurilor

Contextul economic intern și internațional, dominat de presiunile inflaționiste și de incertitudini geopolitice, determina companiile care activează în România să acorde o atenție sporită gestionării costurilor, de la cele de producție, la cele operaționale, de finanțare și, nu în ultimul rând, la cele de conformare, potrivit declarațiilor experților Deloitte România în cadrul ediției din acest an a conferinței anuale *Deloitte Tax & Legal Week*. De asemenea, acestea trebuie să ia în calcul măsuri pentru sprijinirea salariaților, afectați de creșterea generalizată a prețurilor. În aceste condiții, pentru perioada următoare sunt necesare măsuri de stimulare a investițiilor în economie, în special pentru absorbția fondurilor europene pe care România le are la dispoziție în această perioadă, astfel încât economia să crească în mod sustenabil pe termen lung.

Noile sisteme de raportare fiscală – provocări pe termen scurt

Vlad Boeriu, Partener Coordonator Servicii Fiscale și Juridice, Deloitte România: „Din perspectiva fiscală, companiile se confruntă, în prezent, cu costurile aferente implementării noilor sisteme de raportare, respectiv SAF-T (*Standard Audit File for Tax* – fișierul standard de control fiscal), care a devenit obligatoriu anul acesta pentru marii contribuabili și care, de la 1 ianuarie 2023, se va aplica și contribuabililor mijlocii, Ro eFactura, în vigoare pentru bunurile cu risc fiscal ridicat și în relația cu entități deținute de stat, și Ro eTransport, pentru monitorizarea deplasării bunurilor cu risc fiscal ridicat pe teritoriul național, inclusiv cele care provin din achiziții și livrări intracomunitare. Faptul că aceste obligații au survenit în paralel a generat o presiune semnificativă atât pe contribuabili, cât și pe autoritatea fiscală, dar beneficiile așteptate pe termen lung ar trebui să compenseze tot acest efort. Printre acestea se numără perspectiva unor controale fiscale mai puțin împovărătoare de ambele părți, dat fiind că acestea se vor putea derula la distanță, pe baza documentelor furnizate prin sistemele menționate. Până la implementarea integrală, însă, inspecțiile fiscale se vor derula conform procedurilor actuale, iar finalul anului este, de regulă, bogat în astfel de inițiative din partea autorităților fiscale”.

Mihnea Galgoșiu-Sararu, Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal: „În această perioadă observăm o creștere a activității de control nu doar din partea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, ci și din partea altor autorități, cum ar fi Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor sau *Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*. În cazul ANPC, există și o schimbare a cadrului de reglementare, prin transpunerea în legislația națională a Directivei Omnibus, în luna mai a acestui an, care, printre altele, acordă autorității puteri de control și sancționare sporite, inclusiv posibilitatea de a aplica amenzi în funcție de cifra de afaceri. În același timp, constatăm o înclinare mai pronunțată din partea companiilor spre contestarea în justiție a măsurilor impuse de autoritățile de control și spre solicitarea reparării pagubelor suferite. În acest context, sunt bine-venite măsurile de digitalizare a instanțelor, demarate în timpul pandemiei și continuate prin finanțarea asigurată de PNRR, care vor ajuta ca aceste litigii să fie mai puțin disruptive pentru contribuabili. Totodată, asistăm la un apetit în creștere din partea companiilor private, dar și a instanțelor naționale să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene, cu scopul de a obține din partea acesteia soluții pentru unificarea practicii la nivelul pieței comune și de a oferi garanții de obiectivitate și de imparțialitate crescută pentru mediul de afaceri. Aceasta tendință este confirmată de faptul că România a ajuns pe locul patru în Uniunea Europeană în funcție de numărul de sesizări transmise CJUE în 2021”.

Dan Badin, Partener Servicii Fiscale, Deloitte România: „Pentru următorii doi ani nu sunt anunțate schimbări majore de legislație fiscală, cele mai multe modificări urmând să provină din angajamentele asumate de România prin

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și din legislația europeană, care trebuie transpusă și în țara noastră. Din aceasta ultimă direcție așteptăm adoptarea de către Comisia Europeană a directivei pentru implementarea pilonului II din reforma fiscală internațională coordonată de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), referitor la impozitul minim pe profit la nivel global de 15%. Proiectul a fost publicat la finalul anului trecut, dar termenul pentru a intra în vigoare a fost amânat până în 2024. Pentru pilonul I, care prevede redistribuirea parțială a profiturilor obținute de giganții din tehnologie către statele sursă, nu există evoluții notabile, din cauza blocajului apărut în Statele Unite ale Americii, situație care ar putea readuce în discuție aplicarea taxei digitale individual de către statele semnatare ale acordului OCDE sau chiar o directivă europeană în această direcție. În România, în contextul în care ministrul Finanțelor a anunțat că sprijină inițiativa europeană pe Pilonul II, nu avem cunoștința despre potențiale modificări locale față de propunerea Comisiei Europene. În principiu, multe dintre companiile românești, inclusiv microîntreprinderile, nu ar fi afectate de o reglementare privind impozitul minim pe profit, datorită așa-numitei reguli de minimis: societățile cu venituri mai mici de 10 milioane de euro și profit mai mic de un milion de euro, obținute în țara în care activează, nu intra sub incidența noilor reguli”.

Investițiile în economie, esențiale pentru o dezvoltare sustenabilă

Georgiana Singurel, Partener Reff & Asociații | Deloitte Legal: „Începând cu luna aprilie, prin adoptarea OUG 46/2022, investitorii non-UE care realizează investiții în România, de natură să afecteze siguranța și securitatea națională, în domenii variate, precum agricultura, IT și inteligența artificială, infrastructura critică din energie electrică, sisteme de prelucrare, procesare și stocare a datelor etc., sunt obligați să obțină, în prealabil, autorizarea comisiei pentru examinarea investițiilor străine directe (CEISD) printr-o procedură nouă care poate dura până la 90 de zile. Conform definiției actuale, investitorii non-UE cuprind, pe lângă persoanele fizice/juridice cu sediul/domiciliul într-o țară non-UE, și persoanele juridice cu sediul în România care sunt controlate direct sau indirect de către o persoană fizică/juridică cu sediul/domiciliul non-UE. Se ajunge astfel ca sfera de aplicare a legii să fie extinsă și asupra societăților românești cu privire la care există doar dețineri intermediare non-UE, chiar dacă controlul final este exercitat de către o întreprindere UE. Spre deosebire de obligațiile anterioare, în care notificarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării avea loc exclusiv în situațiile de preluare a controlului, actuala legislație extinde aplicarea și la operațiuni efectuate de societăți românești precum înființare de societăți comerciale, majorare de capital social, împrumuturi acordate de acționari, reinvestire a profitului, obținere de ajutor de stat”.

Alexandra Smedoiu, Partener Servicii Fiscale, Deloitte România: „O sursă importantă de investiții pentru economia românească este reprezentată de fondurile europene alocate țării noastre, în special datorită faptului că, în această perioadă, mai pot fi atrase finanțări aferente cadrului financiar 2014-2020, dar și din cele disponibile pentru perioada 2021-2027 și din PNRR. În aceste condiții, atât autoritățile, cât și sectorul privat trebuie să se mobilizeze pentru a asigura o absorbție optimă, având în vedere că este vorba de un volum ridicat de finanțare, de care economia României are foarte mare nevoie, la costuri foarte reduse (în contextul creșterii dobânzilor în întreaga lume din cauza inflației). În plus, aceste fonduri sunt preponderent direcționate către reforme structurale esențiale în actualul context economic, precum tranziția energetică și digitalizarea și cercetarea-dezvoltarea. Deși unele fonduri (PNRR) vor fi direcționate preponderent către sectorul public, care ar urma să deruleze proiecte în aceste zone, cu contractarea mediului privat, accentul în perioada următoare se pune pe stimularea mediului privat, în special a întreprinderilor mici și mijlocii pentru implicarea în astfel de activități”.

Tensiuni suplimentare pe piața muncii cauzate de inflație

Raluca Bontaș, Partener Global Employer Services, Deloitte România: „Gestionarea forței de muncă reprezintă o provocare permanentă pentru angajatori, atât prin prisma costurilor, cât și din perspectiva atragerii și reținerii angajaților. În aceste condiții, ambele categorii caută soluții de eficientizare, inclusiv prin organizarea forței de muncă sub forma unui ecosistem, format din colaboratori interni și externi, lucratori din economia la cerere (*gig economy*), platforme digitale de lucru etc. Însă cei care apelează la astfel de soluții trebuie să țină cont de faptul că aceste zone nu sunt încă reglementate corespunzător și, chiar dacă la nivelul Uniunii Europene există o preocupare în această direcție, până la atingerea unei clarități cu privire la ce și cum va fi reglementat, trebuie să cântărească cu multă atenție modalitatea de cuplare la un astfel de ecosistem, pentru a se asigura că soluția urmata nu atrage riscuri fiscale în eventualitatea unor controale. O altă provocare este legată de inflația care erodează veniturile angajaților și, implicit, crește presiunea pe angajatori să găsească soluții pentru a

compensa aceste evoluții nefavorabile. În acest context, măsurile anunțate, asumate prin PNRR, de retragere a facilităților fiscale pentru angajații din IT, construcții, agricultura și industria alimentară, ar trebui gândite etapizat, cu revenirea în trepte la cota unică de impozitare generală (de 10%), astfel încât cei care beneficiază în prezent de scutire de la plata impozitului pe venit să asimileze mai ușor eliminarea facilităților”.